

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

К.В. Балабанов

« 18 » травня 2018 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
СЕРЕДНЯ ОСВІТА. ІСТОРІЯ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 Освіта / Педагогіка
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 014 Середня освіта
(код та найменування спеціальності)

Середня освіта. Історія

Назва освітньо-професійної програми

Спеціалізація (за необхідністю) _____

СХВАЛЕНО

Протокол засідання Вченої ради МДУ

від 14.05.2018 № 11

Освітня програма вводиться в дію з вересня 20 18 р.

Ректор К.В. Балабанов

(наказ № 191 від 18.05. 2018 р.)

« 18 » травня 2018 р.

I Преамбула

Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціальністю 014 «Середня освіта», спеціалізація «014.03 Історія» розроблено і внесено кафедрами історичних дисциплін й педагогіки та освіти.

Затверджено та надано чинності рішенням Вченої ради МДУ від 14.05.2018 №11.

Розробники програми: д.і.н., професор кафедри історичних дисциплін Романцов В.М., к.п.н., доцент кафедри педагогіки та освіти Задорожна-Княгницька Л.В., к.і.н., доцент кафедри історичних дисциплін Коробка Ю.В., к.і.н., Новікова С.В.

Рецензії та відгуки зовнішніх рецензентів: заступник директора департаменту освіти Маріупольської міської ради Дарменко І.В., к.і.н., доцент, завідувач кафедри філософських наук та історії України ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет» Крилова Н.І.

II Загальна характеристика

Рівень освіти вищої	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь освіти вищої	Бакалавр
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта Спеціалізація: Історія
Обмеження щодо форм навчання	Денна, заочна
Освітня кваліфікація	Бакалавр середньої освіти.
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр середньої освіти. Вчитель історії
Опис предметної області	<p>Об'єкти вивчення та діяльності: освітній процес у закладах (базової) середньої освіти (за предметною спеціалізацією «Історія»).</p> <p>Цілі навчання: забезпечити умови формування і розвитку професійних компетентностей бакалавра спеціальності 014 Середня освіта за предметною спеціалізацією «Історія», здобуття особою теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків у межах освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: базові знання про основні поняття історії, про структуру історії як науки та навчального предмету, особливості її викладання в закладах загальної середньої освіти, про основи теорії та практики організації навчально-виховного процесу в основній школі,</p>

	сучасні освітні технології. Методи, методики та технології: традиційні та інноваційні методи навчання, що ґрунтуються на компетентнісному та діяльнісному підходах до навчання; Інструменти та обладнання: традиційні носії інформації, глобальні комп'ютерні мережі, засоби комунікації (e-mail, Інтернет, мультимедіа), сучасні технічні засоби.
Фокус програми: загальна/ спеціальна	Акцент на організації освітнього процесу у межах викладання навчальних дисциплін за фахом у закладах загальної середньої освіти з використанням сучасних інформаційних та педагогічних технологій.
Орієнтація програми	Освітньо-професійна Професійне викладання з великою складовою комунікативних та міжособистісних навичок. Необхідність вивчення методики викладання історії та проходження системи педагогічних практик. Необхідність вивчення методики викладання історії та проходження системи педагогічних практик.
Академічні права випускників	Можливість навчатися за програмами другого (магістерського) рівня за цією галуззю знань (що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра) або суміжною. Можливість викладання історії.
Працевлаштування випускників	Сфера працевлаштування згідно Класифікатора професій України: 2443.2 історик, 2320 вчитель загальноосвітнього навчального закладу.

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти. Тип диплому.

<p>Обсяг освітньої програми бакалавра становить 240 кредитів ЄКТС. З них 54 кредити загальної, 174 кредити професійної та 12 кредитів практичної підготовки. Одиничний ступінь.</p>
--

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	
Загальні компетентності	- Здатність діяти громадянськи свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміти застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових	K3-1

	<p>відносин, дотримуватися основ безпеки професійної діяльності та здорового способу життя.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Здатність до збору, обробки, збереження, продукування, передачі й аналізу професійно важливої інформації з різних джерел. - Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства; спілкуватися рідною та іноземною мовами усно та письмово. - Здатність розвивати вміння вчитися упродовж життя з високим ступенем автономії, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж життя. - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Аналізувати, узагальнювати, пояснювати факти, формулювати теоретичні поняття, положення, концепції. - Критичність та самокритичність. Думати науковими термінами, формулювати задачі, збирати дані, аналізувати їх, виправляти помилки та пропонувати рішення проблеми. - Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так письмово. Правильно розмовляти та писати різними комунікативними стилями, а саме: неофіційним, офіційним та науковим. - Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність орієнтуватись в інформаційному просторі, володіти й оперувати інформацією відповідно до потреб, раціонально співіснуванні з техносферою. - Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. Співпрацювати з різними партнерами в групі та команді, виконувати різні ролі й функції в колективі, проявляти ініціативу, підтримувати та керувати взаєминами з іншими. - Здатність діяти соціально відповідально та громадянські свідомо. Орієнтуватися в проблемах сучасного суспільно-політичного життя, застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян. - Здатність взаємодіяти з громадськістю, батьками учнів, ЗМІ, демонструючи професійно-педагогічні якості, виявляючи навичками публічного мовлення і аргументації 	<p>K3-2</p> <p>K3-3</p> <p>K3-4</p> <p>K3-5</p> <p>K3-6</p> <p>K3-7</p> <p>K3-8</p> <p>K3-9</p> <p>K3-10</p> <p>K3-11</p>
--	---	---

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність застосовувати знання педагогіки та фахових методик у педагогічній діяльності, виявляючи наполегливість у досягненні мети, відповідальність за розвиток дитячого колективу. 	КП-1
	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність організувати навчально-виховний процес в основній школі з урахуванням індивідуальних та особливих потреб школярів, забезпечувати якість загальної середньої освіти. 	КП-2
	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність аналізувати навчально-виховний процес, власну професійну діяльність за різними методиками. 	КП-3
	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність забезпечувати ефективне керівництво пізнавальною діяльністю учнів, моральним та інтелектуальним розвитком особистості школяра. 	КП-4
	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність використовувати базові загальні знання з історії та знання з дотичних галузей – знання про історичні події, історичний простір, світову хронологію, історичні поняття, терміни та процеси, історичних особистостей; знаннями зі спеціальних історичних дисциплін та базовими знаннями з дотичних галузей. 	КП-5
	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність застосовувати знання історичного змісту та професійні вміння, методи та засоби викладання історії у професійній діяльності фахівця середніх закладів освіти. 	КП-6
	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (електронних, письмових, архівних та усних) згідно з професійними завданням, передусім, формуючи цю інформацію в обґрунтовану розповідь чи пояснення (КП-3). 	КП-7
	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність знаходити зв'язок між проблемами сьогодення та минулого. Формулювати версії й оцінки історичного руху та розвитку, знаходити історичні паралелі, визначати можливі тенденції у розвитку подій, явищ та процесів (КП-4). 	КП-8

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Визначені ОПП кінцеві, підсумкові та інтегративні результати навчання, що визначають нормативний зміст підготовки:

Результати навчання	Шифр результату навчання
<p>Знання:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - філософії, культурології, історії української культури, що сприяють формуванню світогляду й соціалізації особистості в суспільстві, усвідомлення етичних цінностей, норм поведінки; 	PH 1
<ul style="list-style-type: none"> - фактичного матеріалу за фахом, базовими поняттями <u>історії</u> як науки та навчального предмету, основних наукових підходів, принципів та методів дослідження, термінів і понять, явищ і процесів, що складають наукові підвалини <u>історії</u>. 	PH 2
<ul style="list-style-type: none"> - української культури, філософії, основ економічних теорій, правознавства, політології для розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійно-педагогічній і соціальній діяльності. 	PH 3
<ul style="list-style-type: none"> - педагогіки, історії педагогіки, сучасних тенденцій педагогічної освіти для осмислення людини в координатах її освіти, виховання, учіння на гуманістичних засадах, технологій організації та здійснення виховної роботи в закладі загальної середньої освіти; 	PH 4
<ul style="list-style-type: none"> - методики викладання історії в основній школі, традиційних та новітніх освітніх технологій, методи навчання та виховання школярів, можливості і умови їх застосування для підвищення ефективності навчально-виховного процесу; 	PH 5
<ul style="list-style-type: none"> - фізіологічних та психологічних особливостей дитини шкільного віку, закономірностей психічного та індивідуального розвитку учнів; 	PH 6
<ul style="list-style-type: none"> - володіння фактичними знаннями про історію людства (включаючи певні знання про сучасність): базовими загальними знаннями про головні історичні події, історичний простір, світову хронологію, історичних особистостей 	PH 7
<ul style="list-style-type: none"> - знання основних історичних теорій, наукових підходів, принципів та методів дослідження, термінів і понять, явищ і процесів 	PH 8
<ul style="list-style-type: none"> - володіння знаннями про предмет та завдання спеціальних історичних дисциплін, базовими загальними знаннями з дотичних галузей <p>Вміння:</p>	PH 9

<ul style="list-style-type: none"> – аналізувати основні напрями реформування освіти в Україні; формулювати проблеми й оцінювати переваги і загрози проведення освітніх реформ; 	<p>ПР 10</p>
<ul style="list-style-type: none"> – визначати соціально-психологічні чинники розвитку й формування особистості школяра, визначати й аналізувати принципи і умови організації навчальної діяльності школярів на основі знань загальної, вікової і педагогічної психології. 	<p>ПР 11</p>
<ul style="list-style-type: none"> – здійснювати педагогічну діяльність у відповідності до чинних методичних вимог, обираючи для цього адекватні методи, форми й засоби навчання школярів у межах фаху, створювати середовище, сприятливе для пізнавальної активності школярів; 	<p>ПР 12</p>
<ul style="list-style-type: none"> – презентувати результати власної професійної діяльності, обираючи найбільш ефективні засоби самопрезентації; 	<p>ПР 13</p>
<ul style="list-style-type: none"> – організувати навчально-виховний процес у закладах освіти і власну діяльність відповідно до вимог безпеки життєдіяльності; 	<p>ПР 14</p>
<ul style="list-style-type: none"> – здійснювати ефективну комунікацію в різних ситуаціях професійної взаємодії (з дітьми, їх батьками, колегами, керівництвом школи та її партнерами), 	<p>ПР 15</p>
<ul style="list-style-type: none"> – вміння збирати та інтерпретувати історичну інформацію на основі документальних джерел, описувати з використанням спеціальних термінів певну історичну проблему та робити зважені висновки, 	<p>ПР 16</p>
<ul style="list-style-type: none"> – вміння обирати методи та засоби (в тому числі інноваційні) для підготовки до семінарів, виконання самостійних робіт, написання індивідуальних науково-дослідних завдань, курсової роботи, 	<p>ПР 17</p>
<ul style="list-style-type: none"> – вміння формулювати тексти та короткі описи, створювати презентації на основі сучасної (оновленої) історичної інформації, яка може бути використана, наприклад, у викладанні, в журналістиці, архівах, місцевих органах влади та музеях 	<p>ПР 18</p>
<p>-Автономність і відповідальність:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – обирати індивідуальну освітню траєкторію у відповідності до власних здібностей та потреб, здійснювати ефективний самоменеджмент; 	
<ul style="list-style-type: none"> – здійснювати етично виправдану професійну поведінку в різних ситуаціях педагогічної діяльності (ситуаціях ризику, конфлікту, морального вибору тощо); 	
<ul style="list-style-type: none"> – нести відповідальність за життя і здоров'я, навчання та розвиток колективу дітей та кожного учня окремо. 	
<ul style="list-style-type: none"> – постійно працювати над власним професійним вдосконаленням. 	

Стиль та методика навчання

А) Підходи до викладання та навчання: студентоцентризований, професійно-орієнтований, комунікативно-спрямований.

Б) Система оцінювання:

- модульні контрольні роботи за вивченими темами;
- методичні порфоліо (за результатами педагогічних практик);
- виконання проєктів з обов'язковою презентацією результатів (PowerPoint);
- екзамени семестрові: усні, письмові у формі тестів, комбіновані (для циклу дисциплін професійної і практичної підготовки);
- комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціальності та спеціалізації;

Рекомендований перелік навчальних дисциплін і практик. Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки.

Обсяг освітньої складової освітньо-професійної програми підготовки бакалавра освіти становить 240 кредитів ЄКТС.

Розподіл змісту освітньої складової програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності і вибіркості наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Розподіл змісту освітньої складової за критеріями нормативності та вибіркості

Цикл дисциплін	Загальна кількість кредитів	У тому числі:	
		нормативні дисципліни, кредитів	вибіркові дисципліни, кредитів
Загальна підготовка	54 (22,5 %)	39 (16,25 %)	15 (6,25%)
Професійна підготовка	186 (77,5 %)	141 (58,75 %)	45 (18,75 %)
Усього для ступеня бакалавра	240 (100%)	180 (75%)	60 (25%)

Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою. Практична підготовка передбачає проходження різних видів практики.

Формами підсумкового контролю з навчальних дисциплін є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості навчання (Таблиця 2).

Таблиця 2.

Перелік компонент ОПП

Код н/д	Шифр дисципліни за навчальним планом	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПП				
Дисципліни загальної підготовки				
ОК 1.	1.1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК 2.	1.2	Історія української культури	3	екзамен
ОК 3.	1.3	Філософія	3	екзамен
ОК 4.	1.4	Іноземна мова	6	екзамен
ОК 5.	1.5	Безпека життєдіяльності	3	екзамен
ОК 6.	1.6	Комп'ютерні системи і технології	3	екзамен
ОК 7.	1.7	Основи економічної теорії	3	екзамен
ОК 8.	1.8	Основи правознавства	3	екзамен
ОК 9.	1.9	Основи психології	3	екзамен
ОК 10.	1.10	Основи наукових досліджень	3	залік
ОК 11.	1.11	Соціологія	3	екзамен
ОК 12.	1.12	Фізичне виховання	3	диф.залік
Дисципліни професійної підготовки				
ОК 13.	2.1	Вступ до професії	3	залік
ОК 14.	2.2	Історія педагогіки	3	екз.
ОК 15.	2.3	Педагогіка	6	екз.
ОК 16.	2.4	Методика виховної роботи	3	залік
ОК 17.	2.5	Курсова робота з педагогіки	3	диф. Залік
ОК 18.	2.6	Педагогічна практика	6	диф. Залік
ОК 19.	2.7	Історія України доби античності та середніх віків	8	екзамен
ОК 20.	2.8	Історія українського суспільства нового часу	8	екзамен
ОК 21.	2.9	Новітня історія України	10	екзамен
ОК 22.	2.10	Етнологія України	3	залік
ОК 23.	2.11	Археологія	4	залік
ОК 24.	2.12	Історія Стародавнього Сходу	3	екзамен
ОК 25.	2.13	Історія історичної науки	7	екзамен

OK 26.	2.14	Історія первісного суспільства	3	залік
OK 27.	2.15	Історія Європи доби античності та середніх віків	12	екзамен
OK 28.	2.16	Соціальна історія країн Європи та Північної Америки нового часу	8	екзамен
OK 29.	2.17	Історія Європи та Північної Америки нового та новітнього часу	8	залік, екзамен
OK 30.	2.18	Історія Росії та СРСР	8	екзамен
OK 31.	2.19	Історія Азії та Африки	10	екзамен
OK 32.	2.20	Історичне краєзнавство	3	екзамен
OK 33.	2.21	Методика викладання історії в школі	4	екзамен
OK 34.	2.22	Археологічна практика	3	диф. Залік
OK 35.	2.23	Музейна практика	3	диф. Залік
OK 36.	2.24	Курсова робота з історії	9	диф. Залік
Вибіркові компоненти ОПП				
Дисципліни загальної підготовки				
ВК 1.	1.1	Вибіркова дисципліна №1 (Релігієзнавство / Масові комунікації та інформація)	3	залік
ВК 2.	1.2	Вибіркова дисципліна №2 (Риторика / Університетська освіта)	3	залік
ВК 3.	1.3	Вибіркова дисципліна №3 (Логіка / Культурологія)	3	залік
ВК 4.	1.4	Вибіркова дисципліна №4 (Прикладна етика / Історія світової культури)	3	залік
ВК 5.	1.5	Вибіркова дисципліна №5 (Психологія спілкування та корекція особистості / Державне управління та виконавча влада)	3	залік
Дисципліни професійної підготовки				
ВК 6.	2.1	Вибіркова дисципліна №1 (Греки в Україні / Князь Д.Вишневецький в українській історії)	4	залік
ВК 7.	2.2	Вибіркова дисципліна №2 (Соціально-економічний розвиток Приазов'я у II пол.	4	залік

		XIX – на поч. XX ст. / Історія світових цивілізацій)		
ВК 8.	2.3	Вибіркова дисципліна №3 (Сімейна педагогіка і родинне виховання / Університетська освіта)	3	залік
ВК 9.	2.4	Вибіркова дисципліна №4 (Акмеологія / Соціальні педагогіка)	3	залік
ВК 10.	2.5	Вибіркова дисципліна №5 (Руїна в російській історіографії / Музезнавство)	4	залік
ВК 11.	2.6	Вибіркова дисципліна №6 (Міське самоврядування Маріуполя (1790-1917 рр.) / Міжнародні конфлікти)	4	залік
ВК 12.	2.7	Вибіркова дисципліна №7 (Спеціальні історичні дисципліни / Національно-визвольна війна середини XVII ст. в українській історіографії)	4	залік
ВК 13.	2.8	Вибіркова дисципліна №8 (Історична інформатика / Торгівельна діяльність грецьких купців України середини XVII – XIX ст.)	3	залік
ВК 14.	2.9	Вибіркова дисципліна №9 (Місіонерська діяльність ордену єзуїтів / Повсякдення греків Північного Приазов'я в джерелах)	4	залік
ВК 15.	2.10	Вибіркова дисципліна №10 (Екскурсійна робота / М.Хрущов в політичному житті України)	4	залік
ВК 16.	2.11	Вибіркова дисципліна №11 (Історична біографістика / Основи етнодемографії)	4	залік
ВК 17.	2.12	Вибіркова дисципліна №12 (Історія країн Латинської	4	залік

		Амери́ки / Сучасні археологічні дослідження в Україні)		
--	--	--	--	--

Структурно-логічна схема ОПП

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми. Рекомендується представляти у вигляді графа.

Таблиця 3.

Структурно-логічна схема підготовки

Семестр	Зміст навчальної діяльності		
	Код дисципліни	Назва дисципліни	Обсяг кредитів
1	ОК 2.	Історія української культури	3
1	ОК 6.	Комп'ютерні системи і технології	3
1	ОК 13.	Вступ до професії	3
1	ОК 24.	Історія Стародавнього Сходу	3
1	ОК 26.	Історія первісного суспільства	3
1, 2	ОК19.	Історія України доби античності та середніх віків	8
1, 2	ОК 30.	Історія Росії та СРСР	8
1, 2	ОК 4.	Іноземна мова	6
1, 2	ОК 12.	Фізичне виховання	3
2	ОК 1.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3
2	ОК 14.	Історія педагогіки	3
2	ОК 23.	Археологія	4
2	ОК 27.	Історія Європи доби античності та середніх віків	4
2	ОК 36.	Курсова робота з історії	3
2	ОК 34.	Археологічна практика	3
3	ОК 9.	Основи психології	3
3	ОК 7.	Основи економічної теорії	3
3	ОК 10.	Основи наукових досліджень	3
3	ОК 22.	Етнологія України	3
3	ВК 1.	Вибіркова дисципліна №1 (Релігієзнавство / Масові комунікації та інформації)	3
3	ВК 2.	Вибіркова дисципліна №2 (Риторика / Університетська освіта)	3
3, 4	ОК 20.	Історія українського суспільства нового часу	8
3, 4	ОК 15.	Педагогіка	6
3, 4	ОК 27.	Історія Європи доби античності та середніх віків	8

4	ОК 3.	Філософія	3
4	ОК 5.	Безпека життєдіяльності	3
4	ОК 8.	Основи правознавства	3
4	ОК 33.	Музейна практика	3
4	ОК 34.	Курсова робота з історії	3
4	ВК 3.	Вибіркова дисципліна №3 (Логіка / Культурологія)	3
4	ВК 4.	Вибіркова дисципліна №4 (Прикладна етика/Історія світової культури)	3
5	ОК 16.	Методика виховної роботи	3
5	ОК 22.	Історичне краєзнавство	3
5	ВК 6.	Вибіркова дисципліна №1 (Греки в Україні / Князь Д.Вишневецький в українській історії)	4
5	ВК 7.	Вибіркова дисципліна №2 (Соціально- економічний розвиток Приазов'я у II пол. XIX – на поч. XX ст. / Історія світових цивілізацій)	4
5	ВК 8.	Вибіркова дисципліна №3 (Сімейна педагогіка і родинне виховання / Університетська освіта)	3
5	ВК 5.	Вибіркова дисципліна №5 (Психологія спілкування та корекція особистості / Державне управління та виконавча влада)	3
5, 6	ОК 21.	Новітня історія України	10
5, 6	ОК 28.	Соціальна історія країн Європи та Північної Америки нового часу	8
6	ОК 11.	Соціологія	3
6	ВК 9.	Вибіркова дисципліна №4 (Акмеологія / Соціальна педагогіка)	3
6	ВК 10.	Вибіркова дисципліна №5 (Руїна в російській історіографії / Музєєзнавство)	4
6	ВК 11.	Вибіркова дисципліна №6 (Міське самоврядування Маріуполя (1790-1917 рр.) / Міжнародні конфлікти)	4
6	ОК 17.	Курсова робота з педагогіки	3
6,8	ОК 18.	Педагогічна практика	6
7	ОК 33.	Методика викладання історії в школі	4
7	ВК 12.	Вибіркова дисципліна №7 (Спеціальні історичні дисципліни / Національно- визвольна війна середини XVII ст. в українській історіографії)	4
7	ВК 13.	Вибіркова дисципліна №8 (Історична інформатика / Торгівельна діяльність	3

		грецьких купців України середини XVII – XIX ст.)	
7	ВК 14.	Вибіркова дисципліна №9 (Місіонерська діяльність ордену єзуїтів / Повсякдення греків Північного Приазов'я в джерелах)	4
7, 8	ОК 25.	Історія історичної науки	7
7, 8	ОК 26.	Історія Європи та Північної Америки нового та новітнього часу	8
7, 8	ОК 31.	Історія Азії та Африки	10
8	ВК 15.	Вибіркова дисципліна №10 (Екскурсійна робота / М.Хрущов в політичному житті України)	4
8	ВК 16.	Вибіркова дисципліна №11 (Історична біограф істика / Основи етнодемографії)	4
8	ВК 17.	Вибіркова дисципліна №12 (Історія країн Латинської Америки / Сучасні археологічні дослідження в Україні)	4
8	ОК 34.	Курсова робота з історії	3

1																				
РН-9 / НДЗП1 0		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+									
РН-9 / НДПП4		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					
РН-4, РН-9, ПР-11, ПР-14 / НДПП5		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					
РН-4, РН-9, ПР-11, ПР-14 / НДПП6		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					
РН-4, РН-5, РН-9, ПР-11, ПР-14 / НДПП1 1		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						
РН-2, РН-5, ПР-16, ПР-17, ПР-18 / НДПП1		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+
РН-2, РН-5, ПР-16, ПР-17, ПР-18 / НДПП2		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+
РН-2, РН-5, ПР-16, ПР-17, ПР-18 / НДПП3		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+
РН-2, РН-5, ПР-16, ПР-17, ПР-18 / НДПП1 2		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+
РН-2, РН-5, ПР-16, ПР-17, ПР-18 / НДПП1		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+

3																					
РН-2, РН-5, ПР-16, ПР-17, ПР-18 / НДПП1 5		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+
РН-2, РН-5, ПР-16, ПР-17, ПР-18 / НДПП1 4		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+
РН-2, РН-5, ПР-16, ПР-17, ПР-18 / НДПП1 6		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+
РН-2, РН-5, ПР-16, ПР-17, ПР-18 / НДПП1 7		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+
РН-2, РН-5, ПР-16, ПР-17, ПР-18 / НДПП1 8		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+
РН-2, РН-5, ПР-16, ПР-17, ПР-18 / НДПП1 9		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+
РН-2, РН-5, ПР-16, ПР-17, ПР-18 / НДПП2 0		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+
РН-2, РН-5, ПР-16, ПР-17, ПР-18 / НДПП2 1		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+

РН-2, РН-5, ПР-16, ПР-17, ПР-18 / НДПП2 2		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+
РН-2, РН-5, ПР-16, ПР-17, ПР-18 / НДПП9		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+

Опис нормативних навчальних дисциплін наведено в Додатку А. Опис варіативних навчальних дисциплін наведено в Додатку В.

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми «Бакалавр» (014 Середня освіта з спеціалізацією «Історія») здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного екзамену з освіти та історії та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації «Бакалавр освіти. Вчитель «історії»
Вимоги до комплексного кваліфікаційного екзамену	<p>- програма комплексного державного екзамену «Історія України та всесвітня історія» передбачає питання з різних періодів історії України від давнини до сучасності, історії Стародавнього світу, Середніх віків, нової та сучасної історії країн Західної Європи та Північної Америки, історії країн Центральної та Південно-Східної Європи, Історії Росії та СРСР, Історії країн Азії, Африки та Латинської Америки;</p> <p>- програма комплексного державного екзамену «Методика викладання історії в школі» передбачає питання: основні етапи становлення та розвитку методики викладання історії в школі; урок історії. підготовка вчителя до уроку; позаурочна робота з історії; класифікації методів та прийомів навчання; навчально-методичний комплекс; основні методи та прийоми усного викладання історії; наочність у навчанні історії; хронологія у вивченні історії; вивчення джерел історичних знань; розвиток пізнавальних здібностей учнів під час навчання історії; вивчення історичних діячів на заняттях з історії та формування особистості школяра; міжкурсові та міжпредметні зв'язки у викладанні історії; перевірка та облік знань й умінь учнів з історії; інновації у викладанні історії та складається з:</p> <ul style="list-style-type: none"> • перше – тестування для визначення рівня знань,

	<p>здобутих у результаті опанування програмою, що формують уміння з такого комплексу дисциплін професійної підготовки: педагогіка, методика виховної роботи, вікова і педагогічна психологія. Тривалість виконання 50 тестових завдань – 1 академічна година;</p> <ul style="list-style-type: none"> • друге – питання з курсу історії України; • третє – питання з курсу всесвітньої історії; • четверте – розроблення плану-конспекту фрагменту уроку за запропонованою темою.
--	---

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ВНЗ повинна функціонувати система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ВНЗ оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

Опис нормативних навчальних дисциплін

Дисципліни циклу загальної підготовки

НДЗП 1. Українська мова (за професійним спрямуванням)

Мета вивчення курсу: підвищення рівня теоретичних знань та розвиток практичних навичок студентів щодо мовних умінь і навичок у професійній сфері; практичне опанування студентами умінь ділового мовлення на рівні, достатньому для професійної діяльності; формування комунікативної компетентності студентів.

Завдання курсу: підвищення загального рівня грамотності студентів; засвоєння основних відомостей про українську мову як багатоаспектну лінгвістичну систему; формування, розвиток та закріплення навичок та вмінь правильного використання усталених мовностилістичних засобів української мови; докладне вивчення зразків оформлення різних видів документів; формування вмінь культури мовлення у професійній діяльності.

Змістові модулі:

1. Основи культури української мови
2. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації
3. Усна форма спілкування як інструмент професійної діяльності

НДЗП 2. Історія української культури

Метою курсу: формування у студентів системи знань про унікальність української культури, її роль та місце в світовому культурному просторі.

Завдання курсу: формування у студентів розуміння унікальності національного культурного простору на основі з'ясування проблеми культурогенезу; познайомити з основними досягненнями української культури в її діахронному вимірі; виявити детермінованість та закономірності культурного процесу, оцінити історичний розвиток культури на основі порівняння української культури з європейською та світовою; оцінити еволюцію мистецького розвитку в контексті проблеми співвідношення традиції і новаторства

Змістові модулі:

1. Концептуальні засади вивчення української культури
2. Етапи формування та розвитку української культури
3. Українська культура в умовах євроінтеграції

НДЗП 3. Філософія

Мета курсу: набуття студентами знань про генезис, розвиток і зазначення філософських ідей у всесвітній культурі, знайомство із сучасною філософією, опанування філософськими методами, аналізом та вирішенням філософських проблем сучасності; формуванні світогляду, свідомості та самосвідомості студентів.

Завдання курсу: залучення до історії людської думки; формування критичного мислення, розвиток вміння висловлювати свої думки, виступати публічно,

аргументувати і доводити свою точку зору, шанобливо ставитися до інших точок зору; вироблення здатності аналізувати та інтерпретувати інформацію, працювати з різними джерелами, класифікувати, обробляти філософську і будь-яку гуманітарну інформацію; знайомство і прилучення до загальнолюдських цінностей, вироблення навичок культури соціальних відносин, здатності до соціальної адаптації.

Змістові модулі:

1. Антична та середньовічна філософія.
2. Філософія нового часу.
3. Сучасна філософія.

НДЗП 4. Іноземна мова (англійська)

Мета вивчення курсу: формування у студентів лінгвокраїнознавчої і міжкультурної компетенції, які охоплюють систему знань з історії, географії, державного устрою, побуту, традицій Англії, правил комунікативної поведінки та ознайомлення студентів з надбанням англійської цивілізації в галузях науки, культури і мистецтва.

Завдання вивчення курсу: вивчення географії, історії, проблем політичного, економічного, соціального і культурного розвитку країни досліджуваної мови, традицій, звичаїв і звичаїв, розуміння англомовного світу та життя англійців у межах такого соціокультурного та політичного явища; ознайомлення студентів зі специфікою даної дисципліни, основними напрямками і термінологічним апаратом, що існують у рамках даної дисципліни; розширення та систематизація знань студентів про англомовні країни; вдосконалення лінгвістичної та філологічної підготовки студентів; виховання у студентів толерантності до іншої культури, повагу до національних традицій народів англомовних країн; формування у студентів наукової бази для роботи з емпіричним матеріалом у ході написання курсових та дипломних робіт; підвищення професійного рівня студентів-філологів.

Змістові модулі:

1. Основні етапи англійської історії. Формування нації.
2. Соціально-культурні та політичні аспекти розвитку Англії на сучасному етапі.

НДЗП 4. Іноземна мова (німецька)

Мета вивчення курсу: формування у студентів загальних та професійно орієнтованих комунікативних компетенцій для забезпечення ефективного іншомовного спілкування, та розвитку здатності реалізовувати вміння і навички в академічній, професійній, науковій, та соціально-громадянських сферах комунікації, що дозволить вільно і впевнено використовувати іноземну мову (німецьку) на рівні бакалавра та компетентного професіонала.

Завдання курсу: поповнити словниковий запас студентів для посилення їх висловлювальних можливостей; активізувати пасивний вокабуляр, а також поповнити активний словник, що має розширити висловлювальні можливості студентів; забезпечити знаннями практичної граматики у ході побудови монологічного та діалогічного мовлення; покращити вміння студентів сприймати текст на слух (з опорою та без опори на друкований текст) та стимулювати активне обговорення сприйнятої інформації в аудиторії; сформувати навички письма з

метою підвищення ефективності письмової комунікації; логічно структурувати та правильно виконувати словесне оформлення письмового тексту на задану тему; актуалізувати знання практичної граматики у ході побудови монологічного та діалогічного мовлення; ознайомити студентів з сучасними тенденціями німецької розмовної мови; вдосконалити навички усних доповідей/презентацій на німецькій мові.

Змістові модулі:

1. Житло.
2. Одяг та мода.
3. Життя німецької молоді.
4. Відпустка та подорож.
5. Федеративна республіка Німеччина.
6. Культура Германії.

НДЗП 4. Іноземна мова (французька)

Мета вивчення курсу: формування у студентів загальних та професійно орієнтованих комунікативних компетенцій для забезпечення ефективного іншомовного спілкування, та розвитку здатності реалізовувати вміння і навички в академічній, професійній, науковій, та соціально-громадянських сферах комунікації, що дозволить вільно і впевнено використовувати іноземну мову (французьку) на рівні бакалавра та компетентного професіонала.

Завдання курсу: розвиток основ лінгвістичної, комунікативної та лінгвокраїнознавчої компетенції французької мови у сфері спілкування, що визначені майбутніми професіональними інтересами і потребами; набуття навичок співвіднесення теоретичних знань з практичними потребами майбутньої професійної діяльності.

Змістові модулі:

1. Портрет сучасного француза.
2. Життя французької молоді.
3. Культура Франції.
4. Освіта і наука у Франції.
5. Французька мова і франкофонія.
6. Франко-українське співробітництво.

НДЗП 5. Безпека життєдіяльності

Мета вивчення курсу: набуття студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку; формування у студентів здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері цивільного захисту, з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності випускників, а також досягнень науково-технічного прогресу; надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної

діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Завдання курсу: опанувати знання, вміння та навички вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпеченням гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийняттого ризику; засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування НС, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків; набуття студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Безпека у надзвичайних ситуаціях
2. Загальна підготовка та профільна підготовка з питань цивільного захисту
3. Загальні питання охорони праці. Основи виробничої безпеки

НДЗП 6. Комп'ютерні системи та технології

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх фахівців сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури; набуття практичних навичок з основ застосування сучасних технологій обробки інформації за допомогою засобів управління комп'ютером та комп'ютерних систем; формування у студентів розуміння основ комп'ютеризації офісної діяльності, сучасного інформаційного забезпечення, системи знань та умінь, зорієнтованих на проведенні інформаційної та інформаційно-аналітичної роботи із використанням прикладного програмного забезпечення; формування теоретичних знань та практичних навичок професійної роботи, що необхідні для використання інформаційних технологій та систем (основні роботи із забезпечення життєвого циклу документу; пошук, обробка, надання, передавання інформації; використання основних сервісів мережі Інтернет, в тому числі соціальних мереж); ознайомлення студентів з актуальними питаннями використання засобів інформатики та комп'ютерної техніки у галузевому середовищі.

Завдання курсу: придбання і закріплення знань студентами в області використання інформаційних технологій і систем, їх інформаційного та програмного забезпечення; вивчення універсальних пакетів програм; придбання знань в області локальних та глобальних мереж; освоєння методик і технологій автоматизованої обробки даних; вивчення принципів побудови інформаційних

систем; освоєння засобів комп'ютерної техніки; засвоєння технології роботи в мережі Інтернет.

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади інформатики, комп'ютерної техніки та інформаційних технологій.
2. Технології обробки та захисту інформації.
3. Мережеві технології.
4. Сучасні комп'ютерні системи опрацювання інформації

НДЗП 7. Основи економічної теорії

Мета вивчення курсу: набуття ґрунтовних економічних знань, формування логіки економічного мислення і економічної культури, навчання базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів.

Завдання курсу: набуття навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки; розуміння особливостей функціонування сучасних ринків, формування агрегованих показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем; формування вмінь загального аналізу основних економічних подій у своїй країні та за її межами, пошуку й використання інформації, необхідної для орієнтування в основних поточних проблемах економіки.

Змістові модулі:

1. Загальні основи соціально-економічного розвитку.
2. Теоретичні основи мікроекономіки.
3. Теоретичні основи макроекономіки. Закономірності розвитку світового господарства.

НДЗП 8. Основи правознавства

Мета вивчення курсу: є набуття студентами ґрунтовних знань з теорії правознавства, оволодіння системою основних понять правознавства, засвоєння найважливіших положень окремих правових галузей та вироблення навичок їх застосування на практиці.

Завдання курсу: є вивчення теорії правознавства; закономірностей та специфіки розвитку держави та права; основних положень Конституції України, які стосуються регламентування діяльності держави та організації суспільного життя, прав і обов'язків громадянина; ознайомлення з базовими положеннями основних галузей права України та їх застосуванням у практичних завданнях.

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади держави та права.
2. Публічно-правові галузі права.
3. Приватно-правові галузі права.

НДЗП 9. Основи психології

Мета вивчення курсу: формування прагнення до самопізнання та самовдосконалення, комунікативної компетентності студентів; підвищення рівня теоретичних знань; розвиток творчого мислення і вмінь підходити до рішення

професійних та життєвих задач з урахуванням основних закономірностей функціонування психіки людини.

Завдання курсу: допомога в осмисленні значущості основ психології для майбутнього професіонала в будь-якій галузі життєдіяльності; ознайомлення студентів з історією, сучасним станом, основними категоріями, методами; галузями психологічної науки; формування знань про сутність, зміст, структуру, джерела психіки людини та соціальної групи; формування професійного бачення психологічних закономірностей протікання та розвитку психічних процесів, станів та властивостей особистості; окреслення онтогенетичного шляху людини як соціального індивіда й особистості, розкриття зв'язку закономірностей психічного розвитку з вихованням і навчанням; розвиток у студентів комунікативних компетенцій, оволодіння технологіями міжособистісного спілкування; формування практичних навичок вправного застосування різних методів вивчення пізнавальної сфери особистості, психічних станів та індивідуально-типологічних особливостей особистості; заохочування студентів до пошуку зв'язків теоретичних положень науки з практикою.

Змістові модулі:

1. Вступ до психології.
2. Психологія пізнання.
3. Проблема особистості в психології.

НДЗП 10. Основи наукових досліджень

Мета вивчення курсу: підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі середньої (базової) освіти, навчання й виховання учнів основної школи, що виникають в практичній роботі, до прогнозування наслідків здійснюваних педагогічних впливів на дитину, вивчення та впровадження кращого сучасного передового досвіду.

Завдання курсу: забезпечити високий рівень професійної підготовки студентів шляхом ознайомлення їх з колом актуальних педагогічних проблем та озброєння принципами наукового підходу до постановки, оцінювання та їх вирішення; озброїти студентів початковими знаннями та вміннями з основ проведення наукового дослідження; формувати уміння і навички використання дослідницьких методів (діагностичних та формуючих) для вирішення практичних завдань навчання та виховання дітей шкільного віку; підготувати студентів до здійснення самостійного педагогічного дослідження та оформлення його у вигляді курсової роботи з фаху.

Змістові модулі:

1. Поняття про науково-педагогічні дослідження, їх види й принципи.
2. Методи науково-педагогічного дослідження.
3. Емпіричні методи дослідження. Педагогічний експеримент як важливий етап педагогічного дослідження
4. Теоретичні методи дослідження.

НДЗП 11. Соціологія

Мета вивчення курсу: є засвоєння студентами основних теоретичних положень сучасної соціологічної науки, сприяння розумінню змісту суспільних процесів, визначення факторів, що впливають на поведінку людини у всіх сферах її життєдіяльності, формування культури соціологічного мислення та сприяння підвищенню загального рівня культури майбутніх спеціалістів, формування та активізація їх творчого та інтелектуального потенціалу, критичного підходу до аналізу різноманітних явищ та процесів сучасного українського суспільства.

Завдання курсу: основні поняття та категорії соціології; структуру та функції соціології в сучасній науці та практиці; основні закономірності та механізми соціалізації людини; особливості вивчення галузевих соціологій; основні поняття і категорії соціології політики, економіки, освіти, молоді, управління, сім'ї та інших галузевих соціологій; основні тенденції соціологічного вивчення соціальних проблем культури та релігії; методологію та базові методи практичної роботи соціолога; сучасні суспільні проблеми в Україні, методи їх дослідження та вирішення.

Змістові модулі:

1. Загальна теорія та історія соціології
2. Суспільство як цілісна система
3. Суб'єкти суспільного життя

НДЗП 12 Фізичне виховання

Метою викладання навчальної дисципліни є формування всебічно розвинених особистостей, підготовка студентів до високоякісної праці за обраних фахом, збереження та зміцнення здоров'я.

Завдання курсу: збереження та зміцнення здоров'я, загартування організму, прищеплення навичок здорового способу життя, підвищення фізичної і розумової працездатності; виховання у студентів потреби до систематичних занять фізичними вправами, прагнення до фізичного вдосконалення; володіння системною спеціальних знань з основ теорії і методики, організації фізичного виховання; набуття необхідних знань у галузі гігієни праці, харчування спорту; формування життєво важливих вмінь і навичок, розвиток фізичних здібностей.

Змістові модулі:

1. Розвиток загальних фізичних якостей, подальший розвиток витривалості
2. Основи методики розвитку силових здібностей.
3. Основи методики розвитку швидкісно-силових здібностей.
4. Розвиток швидкісних якостей та складно-координаційних здібностей

Дисципліни циклу професійної підготовки

НДПП 13. Вступ до професії

Мета вивчення курсу: формування уявлення про спеціальність вищої освіти, майбутню професію вчителя за профілем освітньої програми.

Завдання курсу: розкрити соціальну значимість обраного фаху, функції, специфіку майбутньої професійної діяльності в сучасному суспільстві; ознайомити здобувачів вищої освіти з сучасними тенденціями розвитку освіти і стандартами гарантування якості вищої освіти; розкрити структуру і організацію освітнього процесу у вищому навчальному закладі в умовах ЄКТС, допомогти студентам-першокурсникам в оволодінні прийомами раціональної організації навчальної праці, сприяти їхній адаптації до особливостей навчання у вищій школі; ознайомити зі змістом та основними формами навчання вищому навчальному закладі, видами і формами перевірки й оцінки знань, умінь та навичок студентів, особливостями самостійної та наукової роботи студентів; формувати у студентів професійно-педагогічну спрямованість, потребу у систематичному самовихованні й самовдосконаленні; ознайомити майбутніх учителів з термінологією вищої освіти, у т.ч. англомовною лексикою.

Змістові модулі:

1. Вища освіта України у Європейському освітньому і науковому просторі.
2. Професійна ідентифікація здобувача вищої освіти.
3. Професійна ідентифікація здобувача вищої освіти: особливості, умови, перспективи.

НДПП 14. Історія педагогіки

Мета вивчення курсу: надання ґрунтовних знань з історії становлення та розвитку вітчизняної педагогіки й освіти, періодизації їх розвитку, особливостей формування провідних тенденцій, суперечностей і закономірностей освітніх процесів, співвідношення історії й сучасного розвитку педагогічної теорії та практики, актуалізації історичного досвіду в умовах модернізації національної освіти.

Завдання курсу: ознайомлення з ідеями найбільш відомих діячів педагогічної ниви України; надання відомостей про прогресивні пошуки педагогів минулого; допомога в осмисленні духовного багатства українського народу; озброєння вміннями творчо використовувати найбільш раціональні, випробувані часом педагогічні думки і цим збагачувати арсенал педагогічних ідей сучасної національної школи; розвиток самостійного творчого мислення через аналіз, систематизацію, співставлення педагогічних пошуків вітчизняних діячів освіти; формування професійно значущих якостей студентів у процесі самостійного опрацювання навчального матеріалу; стимулювання самовиховання, самовдосконалення та самоосвіти студентів.

Змістові модулі:

1. Зародження педагогічної теорії в Україні
2. Педагогіка й освіта XIV-XVIII ст.
3. Школа та педагогічна думка України першої половини XIX ст.
4. Освітні діячі кінця XIX - початку XX ст.
5. Освітні діячі 1918-1939 рр.
6. Яскраві особистості педагогіки радянської доби

НДПП 15. Педагогіка

Мета вивчення курсу: забезпечення ґрунтовного володіння майбутніми учителями теоретичними основами педагогічної науки, формування уявлень про навчання та виховання особистості, вміння орієнтуватися в закономірностях, принципах процесу навчання та виховання, озброїти навичками аналізу навчально-виховних і проблемних педагогічних ситуацій в сім'ї, колективі, розвиток практичних умінь, що забезпечують творчість та ініціативу в різних видах діяльності.

Завдання курсу: формування понять про педагогіку як науку, розкриття процесу її становлення та розвитку, основних категорій, системи педагогічних наук та зв'язок педагогіки з іншими науками; висвітлення сутності національного виховання як цілісної системи, його науково-методологічних засад, напрямів виховання; допомога в осмисленні суспільного виховного ідеалу; озброєння вміннями творчо використовувати набуті знання методів, засобів, форм навчання й виховання учнів на практиці.

Змістові модулі:

1. Загальні основи педагогіки.
2. Теорія виховання.
3. Теорія навчання.

НДПП 16. Методика виховної роботи

Мета вивчення курсу: набуття студентами системи знань з теоретичних основ виховання, вмінь і навичок з методики виховної роботи, необхідних для організації виховної діяльності зі школярами, формування особистості фахівця, розвиток професійних якостей, особистої ерудиції студентів, професійної компетентності, творчої професійної спрямованості.

Завдання курсу: ознайомлення студентів із специфікою виховної діяльності вчителя в умовах розбудови української національної школи; формування практичних умінь та навичок здійснення цілеспрямованого виховного процесу; стимулювання пізнавальної та творчої активності студентів.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи виховного процесу в школі.
2. Методика організації та проведення виховної роботи в ЗОШ.

НДПП 19. Історія України доби античності та середніх віків

Мета вивчення курсу: засвоєння студентами системи теоретичних знань щодо особливостей історичного процесу в українських землях у період від первісного суспільства, до ранньомодерного часу, щодо історіографії історії України зазначеного часу.

Завдання курсу: розвиток історичного мислення, наукового світогляду студентів на основі вивчення давньої, середньовічної та нової історії України; виховання студентів на матеріалі давньої та нової історії України почуття національної гідності, патріотизму; формування вмінь та навичок самостійної роботи з науковою літературою, сприяння поглибленому вивченню історії українського народу; формування у студентів навичок пошуково-творчої роботи,

вміння диференціювати та узагальнювати зібраний матеріал; виховання у студентів почуття відповідальності за вивчення історії України, як основи для засвоєння широкої системи історичних знань.

Змістові модулі:

1. Первісне суспільство і перші державні утворення на території України.
2. Становлення Київської держави
3. Політична роздробленість Русі. Галицько-Волинське князівство.
4. Литовсько-польський період української історії 1340 – 1569 рр.).
5. Українські землі під владою Королівства Польського (1569 – 1647 рр..).
6. Козацтво та Кримський ханат в історії України XV – першої половини XVII ст.

НДПП 20. Історія українського суспільства нового часу

Мета курсу: використовуючи сучасні здобутки вітчизняної та зарубіжної історіографії, формувати знання майбутніх фахівців-істориків щодо історичного процесу в українських землях ранньомодерної та модерної доби (середини XVII – на початку XX ст.)

Завдання курсу: з'ясувати наукову та суспільно-політичну мотивацію вивчення історії України середини XVII – на початку XX ст.; проаналізувати питання щодо процесів державотворення в козацькій Україні в роки Національно-визвольної війни та Руїни; розглянути процеси становлення Гетьманщини, діяльність її керівників – гетьманів Війська Запорозького середини XVII – XVIII ст.; характеризувати політику Речі Посполитої та Московської держави щодо козацької держави; проаналізувати еволюцію запорозького козацтва протягом XVII – XVIII ст., його місце в українській імперії; розглянути заселення та господарське освоєння Степової України; характеризувати соціально-економічні, політичні, культурні та інтелектуальні процеси в українських землях протягом XIX – початку XX ст.; проаналізувати суспільно-політичний розвиток українських земель за умов національного відродження; розглянути соціально-економічне та політичне значення великих реформ 60 – 70-х рр. XIX ст. для України; характеризувати політику імперської інтеграції Російської та Австрійської імперій щодо України; з'ясувати напрямки суспільної модернізації в Україні наприкінці XIX – на початку XX ст.; виховувати у студентів почуття відповідальності за вивчення історії України, як основи для засвоєння широкої системи історичних знань.

Змістові модулі:

1. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. Становлення козацької держави.
2. Руїна Гетьманщини в другій половині XVII ст. Суспільні процеси в українських землях у XVIII ст.

НДПП 21. Новітня історія України

Мета курсу: комплексне вивчення історичних подій в Україні в період від національно-демократичної революції до сьогодення. Під Україною розуміються всі етнічні землі населені українцями. Особливістю курсу є вивчення історії земель компактного проживання українців. Програма курсу передбачає також вивчення

проблем національно-культурного розвитку інших народів, що мешкали протягом означеного часу на українських землях.

Завдання курсу: знайомство з літературою та джерелами, їх характеристика, аналіз; вивчення проблем історії України даного періоду на семінарських заняттях; засвоєння логіки історичних подій в період від національно-демократичної революції до побудови незалежної української держави.

Змістові модулі:

1. Вступ до новітньої історії України. Українська національно-демократична революція.
2. Міжвоєнна доба історії України.
3. Україна в Другій світовій війні.
4. Україна в добу кризи комуністичної системи.
5. Незалежна Українська держава.

НДПП 22. Етнологія України

Мета вивчення курсу: розглянути проблеми етногенезу, етніміки та головні етапи формування українського етносу; визначити особливості формування та розвитку етнічної історії українського народу; ознайомити студентів із загальними етнологічними поняттями, специфічними термінами щодо походження та етнічної історії українського народу, його традиційної побутової культури, психології, мови, які яскраво засвідчують самобутність та окремішність українців.

Завдання курсу: вивчити теоретико-методологічні аспекти етнології та історію її розвитку в Україні; проаналізувати етногенез та визначити особливості етнічної історії українського народу; окреслити етнічну самобутність матеріальної культури українців; розглянути громадсько-сімейний побут, родинні обряди та звичаї; ознайомити зі святами народного календаря; охарактеризувати етнічний склад населення України (формування та розвиток народів і етнічних груп, виразні характеристики їх культурно-побутових традицій).

Змістові модулі:

1. Етнологія України: загальна характеристика, джерела, історія етнологічної думки. Етногенез та етніміка українського етносу.
2. Етнологія традиційної (народної) культури. Українська етнічність в часі та просторі, етнічний склад населення та міжетнічні зв'язки.

НДПП 23. Археологія

Мета вивчення курсу: забезпечити засвоєння студентами системи знань про теоретичні засади археологічної науки та її зв'язок з іншими навчальними дисциплінами фахової підготовки бакалаврів з історії; закріплення теоретичних знань практичною польовою, камеральною і кабінетною підготовкою.

Завдання курсу: формувати у студентів систему теоретичних знань про сутність археологічної науки, історію її виникнення, становлення та розвиток, виникнення й етапи розвитку археологічної науки в Україні, археологічні дослідження як основу здобуття історичної інформації через артефакти, зв'язок археології з іншими історичними дисциплінами; забезпечити розвиток творчого мислення у студентів в процесі аналізу історичних подій через пам'ятки

матеріальної культури, здобути під час дослідження археологічних культур; домогтися від студентів вміння застосовувати теорію археології на практиці під час польових археологічних досліджень; навчити студентів досвіду роботи з навчальними посібниками, науковою літературою, періодичними виданнями з проблем археології; виховати у майбутніх істориків почуття відповідальності за стан охорони і збереження національної історико-культурної спадщини.

Змістові модулі:

1. Предмет археології, її методи та завдання.
2. Кам'яний, мідний, бронзовий та ранній залізний віки.
3. Ранні слов'янські та середньовічні степові археологічні культури. Археологія Київської Русі. Дослідження пам'яток українського козацтва XVI-XVII століть.

НДПП 24. Історія Стародавнього Сходу

Мета вивчення курсу: набуття ґрунтовних знань з виникнення, розвитку і занепаду найперших людських цивілізацій, засвоєння знань про створення специфічних форм економічних відносин, станової структури, державної організації, ідеологічного й релігійного життя, розвитку культури та мистецтва на Стародавньому Сході.

Завдання курсу: оволодіння міцними фактичними знаннями; засвоєння основних процесів, що відбувалися на Стародавньому Сході; вивчення термінологічної та хронологічної бази; здобуття вмінь для розвитку історичного мислення.

Змістові модулі:

1. Історія Стародавнього Єгипту.
2. Стародавні Передня Азія та Середній Схід.
3. Південна та Східна Азія у давнину).

НДПП 25. Історія історичної науки

Мета курсу: ознайомити студентів із розвитком європейської та української історичної думки та її напрямів й течій від античності до початку XX ст., сформуванню у них уявлення про процеси нагромадження та інтерпретації історичних знань і ту роль, яку вони відіграють у суспільному житті сучасного світу. Без знання основних віх розвитку світової історіографії, її здобутків та проблем не можна повною мірою опанувати фах історика.

Завдання дисципліни: формування у студентів знань про розвиток теоретико-методологічних та історіософських поглядів провідних вчених, історичних шкіл від античності до початку XX ст.; вивчення проблематики історичних досліджень та їх джерельної бази; вироблення вмінь аналізувати закономірності нагромадження знань і розвитку історичної думки, становлення історичної науки в Європі, США, Росії, Україні.

Змістові модулі:

1. Історія європейської історичної науки від античності до початку XX ст.
2. Розвиток історичних знань, думки та становлення науки в Україні.

НДПП 26. Історія первісного суспільства

Мета вивчення курсу «Історія первісного суспільства»: вивчення початкового етапу історії людського суспільства від появи людини до виникнення класового суспільства та держави.

Завдання курсу: засвоєння знань про історію первісного суспільства як науку, основні етапи її розвитку та джерельну базу; ґрунтовне ознайомлення з проблемою біологічного становлення людини; теоріями виникнення людського суспільства, реконструкціями соціально-економічного та духовного розвитку первісних людських спільнот на різних стадіях розвитку, засвоєння термінологічного апарату.

Змістові модулі:

1. Вступ до історії первісного суспільства. Епоха праобщини.
2. Епоха зрілого первісного суспільства та його розкладу.

НДПП 27. Історія Європи доби античності та середніх віків

Мета вивчення курсу: ознайомлення з фундаментальними проблемами історії середніх віків та раннього нового часу; засвоєння різних підходів до вирішення проблем середньовічної історії у сучасній історичній науці.

Завдання курсу: ознайомити студентів з вузловими проблемами політичної, суспільної, економічної та культурної історії Середньовіччя та раннього Нового часу; осмислити найважливіші категорії, поняття, явища та феномени історії раннього, класичного та пізнього середньовіччя Західної Європи та Візантії; вдосконалити навички критичного аналізу історичних джерел різних типів та видів, критичного сприйняття дослідницької літератури; розвинути вміння аргументувати свою позицію в усному виступі; розвинути здібності генерувати та систематизувати наукову інформацію за вузловими проблемами медієвістики, створювати авторські аналітичні тексти різного формату.

Змістові модулі:

1. Західна Європа у раннє середньовіччя. Формування та розвиток феодалських відносин.
2. Особливості формування та розвитку феодалських держав у Західній Європі.
3. Специфіка виникнення та розвитку феодалських відносин у Північній та Центрально-Східній Європі
4. Середньовічне суспільство. Культура. Ідеологія.
5. Початок Нового часу. Особливості виникнення капіталістичних відносин у Західній Європі.
6. Доба Реформації
7. Формування абсолютних монархій
8. Північна та Центрально-Східна Європа у ранній Новий час.

НДПП 28. Соціальна історія країн Європи та Північної Америки нового часу

Мета курсу: на основі сучасних здобутків вітчизняної та зарубіжної історіографії сформувані у майбутніх фахівців-істориків знання про головні етапи та події в історії Європи та Північної Америки нового часу у конкретному часовому просторі (від XVII до середини XIX ст.).

Завдання курсу: розглянути соціально-економічні, політичні, культурні та інтелектуальні процеси в країнах Європи та Північної Америки протягом XVII – середини XIX ст.; основні етапи, труднощі та здобутки в процесі державотворення та подальшого розвитку в країнах Європи та Північної Америки; специфіку нової історії Європи та Північної Америки, її місце в світовій цивілізації.

Змістові модулі:

1. Країни Європи у XVII – на початку XVIII ст.
2. Суспільні процеси в країнах Західної Європи та Північної Америки у XVIII – на початку XIX ст.

НДПП 29. Історія Європи та Північної Америки нового та новітнього часу

Мета вивчення курсу: формування знань про соціально-економічні, політичні, культурні процеси, що складають змістовий пласт історії зазначених країн від 1918 р. до сучасності.

Завдання курсу: вивчати історичний процес за принципом історизму, об'єктивності та науковості; сформулювати нове історичного мислення шляхом співставлення полярних точок зору і різних фактів; розвинути вміння аналізувати історичний матеріал, робити ґрунтовні висновки, використовуючи різні типи історичні джерела; навчити розрізняти історичний факт від історичного міфу, викривати стереотипи, упередженість, необ'єктивність; розвинути вміння робити виважені висновки та самостійні оцінки історичних подій, явищ; толерантно сприймати багатоетнічні, полікультурні явища світової історії;

Змістові модулі:

1. Світ після Першої світової війни.
2. Провідні країни Західної Європи та Північної Америки в міжвоєнний період (1918–1939 рр.).
3. Міжнародні відносини в міжвоєнний період.
4. Друга світова війна.
5. Головні тенденції розвитку країн Західної Європи та Північної Америки після Другої світової війни (1945 – 90-ті рр. XX ст.).
6. Глобалізаційні процеси в постіндустріальному суспільстві.

НДПП 30. Історія Росії та СРСР

Мета вивчення курсу «Історія Росії»: усвідомлення студентською молоддю важливості історичного пізнання, засвоєння основних подій, явищ, процесів, що формували образ Московської держави - Російської імперії.

Основні завдання: формування у студентів системи знань про суспільно-політичні та соціально-економічні трансформації, що відбувалися протягом XII - початку XX століть на теренах; створення цілісної картини історичного шляху, що пройшла Росія у XII – на початку XX століття; формування історичної свідомості, політичних, ідеологічних, культурних переконань майбутніх фахівців.

Змістові модулі:

1. Передісторія і становлення московської держави.
2. Московська держава у XVI - XVII ст.
3. Російська імперія у XVIII ст.

4. Росія в першій половині ХІХ століття.
5. Росія в епоху «великих реформ».
6. Росія на шляху модернізації та індустріалізації.

Мета вивчення курсу «Історія СРСР»: формування історичної культури як складової частини наукового світогляду й загальної культури, системи як загальних, так і спеціальних знань, вмінь й навичок майбутнього спеціаліста; виховання високих морально-етичних якостей спеціаліста; прищеплення практичних навичок роботи з історичними документами, науковою літературою, вмінь застосовувати знання для орієнтації у суспільно-політичному житті, оцінки суспільних явищ та подій.

Змістові модулі:

1. Формування і розвиток радянської системи. Велика Вітчизняна війна.
2. СРСР наприкінці 40-х – на початку 90-х рр. ХХ століття. Пострадянська Росія.

НДПП 31. Історія Азії та Африки

Мета вивчення курсу: набуття ґрунтовних знань з історії країн Азії та Африки (виникнення і розвитку колоніальної системи в регіоні, національно-визвольної боротьби; деколонізації; засвоєння знань про специфічні форми економічних відносин, станової структури, державної організації, ідеологічного і релігійного життя, розвитку культури).

Завдання курсу: оволодіння твердими фактичними знаннями; засвоєння основних процесів, термінологічної та хронологічної бази; вивчення проблем, пов'язаних з особливостями історичного розвитку афро-азіатського регіону; розвиток професійних вмінь історика.

Змістові модулі:

1. Мусульманські країни Азії та Африки і епоху середньовіччя.
2. Неісламський світ середньовічного Сходу.
3. Пост середньовічна Західна та Центральна Азія.
4. Країни Південної та Східної Азії у новий час
5. Країни й народи Африки у новий час.
6. Країни Близького та Середнього Сходу у ХХ – на початку ХХІ ст.
7. Країни Закавказзя та Центральної Азії у новітній час.
8. Південна та Південно-Східна Азія у новітній час.
9. Країни Східної Азії та Далекого Сходу у ХХ – на початку ХХІ ст.
10. Країни Африки у новітній час.

НДПП 32. Історичне краєзнавство

Мета курсу: є вивчення історичних подій та суспільних явищ, що відбулися на території Північного Приазов'я від найдавніших часів до сучасності.

Завдання курсу: знайомство з історико-краєзнавчою літературою, її аналіз, характеристика та висвітлення найбільш розроблених тем, визначення дискусійних питань; знайомство з джерельною базою з історичного краєзнавства.

Змістові модулі:

1. Північне Приазов'я у давнину.
2. Кочові народи на теренах краю.

3. Заселення й освоєння Північного Приазов'я у XVI – XVIII ст.
4. Модерна історія краю.
5. Новітня історія Північного Приазов'я.
6. Економічне та соціально-політичне становище Північного Приазов'я після 1991 р.

НДПП 33. Методика викладання історії в школі

Мета вивчення курсу: розкрити методика діяльності шкільного учителя на основі комплексу прийомів і методів навчання, підготувати майбутнього вчителя до практичної роботи.

Завдання курсу: засвоїти знання про методика викладання історії у школі як науку та основні етапи її становлення й розвитку; вивчити структуру, зміст та особливості різних курсів історії в школі; оволодіти вміннями підготовки до уроку; вивчити форми та методи навчання історії; вивчити способи формування особистості на уроках історії.

Змістові модулі:

1. Методика викладання та заняття з історії в школі
2. Методи викладання історії в школі.
3. Формування особистості на заняттях з історії.

Вибіркові компоненти ОПП

ВДЗП 1. Релігієзнавство

Метою вивчення курсу: є ознайомлення студентів із предметом, структурою та теоретико-методологічними завданнями релігієзнавства; надання студентам систематизованих знань про об'єктивні закономірності появи, історичного розвитку та функціонування релігії на різних етапах духовно-культурного суспільно-релігійного поступу людства.

Завдання курсу: висвітлити природу походження релігії (науково-філософський та теологічний підходи); визначити роль і місце релігії у процесі самовизначення та становлення людини як особистості; проаналізувати сучасний стан релігії (церкви) в світі, Україні та регіоні і показати основні тенденції змін релігійної мережі; познайомити студентів з основними принципами, що забезпечують мирне співіснування релігійного й альтернативного до нього світогляду, сприяють утвердженню міжконфесійної злагоди й релігійної терпимості між людьми різних конфесій та світоглядних позицій.

Змістові модулі:

1. Вступ до релігієзнавства.
2. Національні та світові релігії.
3. Роль релігії в сучасному суспільстві.

ВДЗП 1. Масова комунікація та інформація

Мета вивчення курсу: ознайомити майбутніх фахівців з науково-теоретичними та актуально-практичними основами суспільних комунікацій, дати уявлення про основи реклами і публік рилейшнз, навчити основам копірайтингу та створенню найпростіших рекламних та ПР-матеріалів.

Завдання курсу: вивчення основ соціальних (суспільних комунікацій), масової комунікації як складової соціальних комунікацій; ознайомлення з різновидами ЗМІ, теоретико-комунікативними основами, сутністю, видами і формами реклами та зв'язків з громадськістю.

Змістові модулі:

1. Масова комунікація.
2. Інструментарій соціальних комунікацій.

ВДЗП 2. Риторика

Мета вивчення курсу: сформувати уявлення студентів про риторику як елемент культури та вміння написання й проголошення промов, розкрити загальні закономірності мовленнєвої поведінки, оволодіти майстерністю підготовки і виголошення промов.

Завдання курсу: теоретичні – розкрити історико-теоретичні основи риторики; з'ясувати функції ораторства в сучасному світі; проаналізувати практичний аспект красномовства; практичні – допомогти студентам практично оволодіти мистецтвом

написання й публічного виголошення промов, на основі міцних теоретичних знань сформуванню в них техніку мовлення як необхідну передумову словесної дії.

Змістові модулі:

1. Теоретична риторика
2. Практична риторика

ВДЗП 2. Культурологія

Мета курсу: розкриття загальнолюдського сенсу і суспільного призначення культурології як інтегруючої системи знань про досвід існування людини в суспільстві. Мета досягається через вивчення основних теоретичних проблем: генеза культурологічної думки, сучасні напрямки культурології та в контексті співставлення різних типів культур в історії розвитку цивілізації.

Основні завдання: показати, що культурологія, як наукова рефлексія уявлень про сутність культури і соціально-культурні процеси загалом, насамперед звернена до світоглядних потреб сучасної людини, оскільки вивчає варіантність, множинність форм її адаптації до оточуючого світу і збереження особливості людського існування – самореалізації особистості; сприяти усвідомленню того, що культурологія допомагає формуванню власної життєвої позиції і надає можливість стратегічного осмислення професійного становлення.

Змістові модулі:

1. Теоретичні аспекти культурології як науки про культуру;
2. Еволюція культури та основні етапи її розвитку.

ВДЗП 3. Логіка

Мета курсу: вивчення науки логіки передбачає ознайомлення студентів з логічною теорією мислення і оволодіння навичками логічного аналізу здобутого у процесі навчання політологічного знання та інтерпретації формалізованої мови науки логіки в сфері історії; виявлення логічних помилок в міркуваннях з історичним змістом; виведення історичного знання; доведення політологічного знання на істинність або спростування на хибність.

Завдання курсу: ознайомити студентів із теоретичними основами логіки як філософської науки про процедуру правильного, аналітичного, критичного мислення; способами його організації та законами, дотримання котрих забезпечує формальну правильність здійснення інтелектуальних операцій і є умовою їх практичної ефективності, на понятійному рівні розкрити студентам тенденції історичного розвитку логіки як галузі філософського та методологічного знання.

Змістові модулі:

1. Вступ до логіки.
2. Основні форми і закони мислення.
3. Логічні основи практичної та соціально-комунікативної діяльності.

ВДЗП 3. Сучасне діловодство

Мета вивчення курсу: підготувати грамотних, висококваліфікованих фахівців, які б володіли навиками документування управлінської інформації та організації роботи зі службовими документами.

Завдання курсу: сформувати навички опанування прийомів раціональної роботи з документами, навички організації чіткого контролю за проходженням та виконанням документів, вміння складати та опрацьовувати документи, вміння складати службові листи.

Змістові модулі:

1. Діловодство в сучасному житті.
2. Організація документообігу.

ВДЗП 4. Прикладна етика

Мета курсу: узагальнення знань бакалаврів теоретико-методологічного рівня освітньої діяльності, залучення студентів до філософського осягнення ідеї освіти, як соціокультурного феномену, вироблення у студентів власної світоглядної концепції освіти; сприяння формуванню високого рівня компетентності і культури випускників університету. Філософія має креативний вплив на формування і динаміку розвитку ідеї освіти, відповідних парадигм і концепцій освіти через безпосередню участь філософії у побудові методології освітньої і педагогічної діяльності.

Завдання курсу: ознайомити з базовими поняттями етики та естетики; пояснити сутність соціальних проблем творчості, біоетики, соціальної відповідальності бізнесу в сучасному світі; надати знання основи соціокультурного розмаїття сучасного світу та України; розширити досвід естетичної оцінки з врахуванням тенденцій сучасного мистецтва.

Змістові модулі:

1. Філософські засади етики.
2. Філософські засади естетики.

ВДЗП 4. Історія світової культури

Мета курсу: вивчити та проаналізувати історичні закономірності культурно-історичних епох.

Завдання курсу: розглянути та проаналізувати культурно-історичні епохи, з'ясувати їх особливості та спільні закономірності розвитку, спрогнозувати тенденції подальшого культурного розвитку.

Змістові модулі:

1. Первісна та старосхідна культурно-історична епохи.
2. Антична та середньовічна культурно-історичні епохи.
3. Ренесанс як культурно-історична епоха.
4. Новочасна та Новітня культурно-історична епоха.

ВДЗП 5. Психологія спілкування та корекція особистості

Мета вивчення: закріплення знань студентів про вербальні та невербальні засоби спілкування, формування вмінь використовувати ці засоби в уявлюваній

ситуації, розробка рекомендацій щодо подолання мовленнєвих бар'єрів у спілкуванні.

Завдання курсу: ознайомлення студентів з феноменологією (змістом, структурою, детермінантами) спілкування, вміння визначати місце спілкування серед інших основних типів соціальної активності людини (грі, навчанні, праці), а також умови й механізми спілкування людини протягом життя; розвинення творчого мислення і вміння з позицій соціально-психологічного підходу здійснювати аналіз суспільних подій, фактів, явищ, дій та вчинків людей.

Змістові модулі:

1. Феноменологія спілкування.
2. Корекція особистості в процесі взаємодії з суспільством.
3. Спілкування та міжособистісні відношення в групах.

ВДЗП 5. Міжнародне публічне право

Мета вивчення курсу: формування знань про міжнародне публічне право, його особливості, основні галузі та інститути; здобуття студентами теоретичних і практичних знань та вмінь щодо ролі, призначення, дії та застосування в Україні джерел міжнародного публічного права.

Завдання курсу: сформування у студентів системи знань про основні принципи міжнародного права, механізми взаємодії міжнародного та національного права, особливості міжнародної правосуб'єктності держав, міжнародних організацій, види та режим територій у міжнародному праві, основні галузі міжнародного права, а також закласти основи практичних навиків кваліфікації міжнародних правовідносин, тлумачення міжнародно-правових норм, використання норм міжнародного права у правозастосовчій діяльності на національному рівні.

Змістові модулі:

1. Поняття та особливості міжнародного права.
2. Основні принципи міжнародного публічного права.

ВДЗП 6. Греки в Україні

Мета курсу: вивчення історичного розвитку грецьких громад на українських теренах в контексті проблеми збереження їх національно-культурної ідентичності.

Завдання курсу: з'ясувати базові поняття етнічна меншість, національна меншість, громада, діаспора; висвітлити процес формування грецьких осередків на території України; охарактеризувати етнокультурні, соціальні особливості грецьких громад Львова, Ніжина, Одеси, Приазов'я тощо; розкрити основні проблеми грецьких громад впродовж різних історичних періодів; вивчити історичний процес розвитку грецьких громад на теренах сучасної України.

Змістові модулі:

1. Греки на українських теренах за часів античної, середньовічної та нової доби.
2. Історія грецької громади Приазов'я. Греки в УРСР та в незалежній Україні.

ВДЗП 6. Князь Д.Вишневецький в українській історіографії

Мета курсу: поглиблене вивчення проблем діяльності видатного представника української історії князя Д.Вишневецького на основі сучасних здобутків історіографії.

Завдання курсу: дослідити факти життя та діяльності видатного представника української історії князя Д.Вишневецького, історіографічні аспекти висвітлення постаті князя, роль Д.Вишневецького у формуванні козацтва, місце князя у боротьбі з татарами, проблеми зовнішньополітичної діяльності князя Д.Вишневецького, його діяльність у відносинах з Московією, фольклорний образ князя Д.Вишневецького.

Змістові модулі:

1. Висвітлення постаті князя Д.Вишневецького в українській історіографії ХІХ – початку ХХ ст.
2. Дискусійні проблеми щодо постаті князя Д.Вишневецького в українській історіографії.

ВДЗП 7. Соціально-економічний розвиток Приазов'я у II половині ХІХ – на початку ХХ ст.

Мета вивчення: сформувати у майбутніх фахівців-істориків знання про головні напрями та особливості соціально-економічного розвитку рідного краю, допомогти студентам скласти цілісне уявлення про місце Приазов'я у соціально-економічному житті Російської імперії означеного періоду.

Завдання: формування у студентів знань про основні етапи дослідження проблеми в історіографії; репрезентацію соціально-економічної історії Приазов'я другої половини ХІХ – початку ХХ ст. в джерелах; політико-правові засади ставлення уряду до різних категорій населення краю; особливості землеволодіння та землекористування, господарської діяльності у господарствах представників різних етносів краю; рівень розвитку промисловості і торгівлі краю, його напрями; ступінь реалізації загальнодержавних соціально-економічних перетворень 60-х років ХІХ – початку ХХ ст. у суспільному житті та економіці Приазов'я; діяльність найбільш видатних громадських діячів та підприємців краю.

Змістові модулі:

1. Приазов'я другої половини ХІХ – початку ХХ ст. в історіографії та джерелах.
2. Соціальний розвиток та економічне життя Приазов'я у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст.

ВДЗП 7. Історія світових цивілізацій

Мета вивчення: ознайомлення студентів з поняттям «цивілізація» – надзвичайно глибоким, розмаїтим і багатоаспектним. Розглядання основні етапи формування світових цивілізацій, досягнення світової науки в дослідженні історії цивілізацій. Особлива увага приділяється проблемі між цивілізаційних відносин. Аналізуються різноманітні моделі світу, роль та місце України в цивілізаційних процесах. Звернути увагу на усвідомлення студентською молоддю важливості

історичного пізнання, засвоєння основних подій, явищ, процесів, що формували світові цивілізації.

Завдання: формування у студентів системи знань про суспільно-політичні та соціально-економічні трансформації в історії цивілізацій, цивілізаційний поступ, міжцивілізаційні відносини з їх обумовленістю та конкретними наслідками; створення цілісної картини історичного шляху, що пройшло людство з давніх часів до початку XXI ст.; формування розуміння студентами місця України в історії цивілізацій; формування історичної свідомості, політичних, ідеологічних культурних переконань майбутніх спеціалістів-філологів.

Змістові модулі:

1. Сародавні цивілізації у світовій історії.
2. Середньовічна та індустріальна цивілізації.
3. Світові цивілізації постіндустріальної ери у XX – на початку XXI ст.

ВДЗП 8. Сімейна педагогіка і родинне виховання

Мета вивчення курсу: розвиток у студентів професійного інтересу до питань та проблем виховання дитини в сім'ї, усвідомлення важливості та необхідності для формування особистості дитини повноцінної родини, вивчення психолого-педагогічних основ сімейного виховання, тенденцій виховання дитини у сім'ї, місця та ролі сімейного вихователя у виховному полі сім'ї та формування вмінь організовувати освітньо-виховну діяльність з дитиною на основі особистісно-орієнтованої моделі взаємодії з нею.

Завдання курсу: поглибити професійні знання студентів про педагогіку сімейного виховання як наукову галузь педагогічної науки; навчити студентів визначати місце індивідуального виховання в сім'ї в сучасній освітній системі, розуміти його специфічні особливості; формування вміння аналізувати та оцінювати виховний потенціал сім'ї, діагностувати психолого-педагогічні основи сімейного виховання; формувати вміння розробляти власні технології індивідуального виховання на основі знань про психолого-педагогічні особливості дітей шкільного віку; формувати вміння реалізовувати індивідуально-персонізовану модель педагогічної взаємодії з батьками з метою цілісного педагогічного впливу на дитину.

Змістові модулі:

1. Характеристика сучасної сім'я, її функції в суспільстві. Типи сімей.
2. Виховний потенціал сім'ї.
3. Психолого-педагогічні основи сімейного виховання.
4. Засоби, форми, методи виховання дітей.
5. Особливості взаємовідносин з різними віковими групами дітей, підлітків, молоді.
6. Сімейні будинки, дитячі садки.
7. Сімейне законодавство про організацію приватних дошкільних закладів.

ВДЗП 8. Університетська освіта

Мета курсу: підготовка студентів до навчання в університеті відповідно до сучасних інтеграційних процесів у міжнародній освіті в контексті Болонської декларації, адаптація до вимог і завдань навчального процесу.

Завдання курсу: сформувати уявлення про університетську освіту, її роль для становлення конкурентоспроможного фахівця в Україні та за її межами, ознайомитися з вимогами до студентів, структурою та змістом професійної підготовки за спеціальністю, адаптуватись до особливостей навчального процесу в університеті з урахуванням Болонської конвенції.

Змістові модулі:

1. Вища освіта та її роль у формуванні конкурентоспроможного фахівця.
2. Університетська освіта в контексті Болонського процесу.
3. Система управління вищою освітою в Україні та її складові

ВДЗП 9. Акмеологія

Мета вивчення курсу: познайомити майбутніх педагогів початкової школи з сутністю та змістом акмеології як галуззю наукового знання, що забезпечує досягнення вищих рівнів професіоналізму в професійній педагогічній діяльності.

Завдання курсу: ознайомлення студентів з основними поняттями педагогічної акмеології, забезпечення розуміння акмеологічного підходу у вивченні розвитку особистості, сприяння формуванню розуміння вершин педагогічної діяльності, озброєння засобами досягнення акме у професійній діяльності.

Змістові модулі:

1. Поняття акмеології, її роль та значення у професійній підготовці майбутнього вчителя початкової школи.
2. Методологічні основи акмеології.
3. Акмеологічний підхід у вивченні розвитку зрілої особистості.
4. Акмеологічна концепція розвитку професіонала.

ВДЗП 9. Соціальна педагогіка

Мета курсу: полягає в розкритті теоретичних основ соціальної педагогіки як науки та обґрунтуванні змісту провідних напрямів професійної соціально-педагогічної діяльності з представниками різних соціальних груп

Завдання курсу: знання сутності соціальної педагогіки як науки; принципів та методів соціально педагогічної діяльності; особливостей соціалізації особистості в різних мікросоціумах; попередження негативного впливу факторів соціального середовища на особистість

Змістові модулі:

1. Соціальна педагогіка як наука.
2. Сім'я як об'єкт соціально-педагогічної діяльності.
3. Соціальна підтримка дітей та молоді з особливостями психофізичного розвитку.
4. Девіантна поведінка дітей та молоді як форма соціальної дезадаптації.
5. Соціально-педагогічна робота в територіальній громаді.

ВДЗП 10. Руїна в російській історіографії

Мета курсу: вивчення курсу Руїна Гетьманщини забезпечити засвоєння студентами системи знань про період української історії, якій почався після завершення Національно-визвольної війни. Розглянути основні етапи перетворення Гетьманщини з фактично незалежної держави у провінцію Московського царства, звернути увагу на об'єктивні та суб'єктивні чинники цього процесу. Проаналізувати головні тенденції та напрямки, які визначилися у розвитку російської історіографії Руїни у XIX - на початку XX ст., аналіз історіографічних закономірностей, методологічних впливів, які виявилися при висвітленні процесів Руїни у дослідженнях російських вчених

Завдання курсу: формування історичного мислення, наукового світогляду; набуття навичок науково-історичного аналізу; набуття навичок історіографічного аналізу; набуття навичок до історичних та історіографічних джерел; виявлення логіки та об'єктивних закономірностей історичного процесу; формування вмінь та навичок самостійної роботи з науковою літературою; сприяння поглибленому вивченню історії українського народу; сприяння поглибленому вивченню історії російської історичної науки, та російської історіографії історії України.

Змістові модулі:

1. Причини та перший етап Руїни у висвітленні російської історіографії
2. Апогей громадянської війни на теренах Гетьманщини у дослідженнях російських істориків
3. Руїна на завершальному етапі у працях російських дослідників

ВДЗП 10. Музеєзнавство

Мета курсу: сформуванню у студентів-істориків знання головних основних теоретико-методологічних засад науки про музей як суспільний феномен, музейну справу і “музейне” ставлення людини до дійсності.

Завдання курсу: з'ясувати загальнотеоретичні засади музеєзнавства як окремої науки; ознайомити із здобутками цієї дисципліни на сучасному етапі; прослідкувати становлення специфічного “музейного” ставлення людини до дійсності; проаналізувати основні етапи формування музею як соціокультурного інституту, виявити особливості розвитку музейної справи та музейної теорії у світі та в Україні; сформуванню розуміння головних термінів; з'ясувати особливості науково-організаційної роботи в музеях; познайомити з правилами організації експозицій; висвітлити діяльність найвідоміших музеїв світу

Змістові модулі:

1. Вступ до музеєзнавства. Історія музеїв і музейної справи.
2. Теорія музейної справи.

ВДЗП 11. Міське самоврядування Маріуполя (1790 – 1917 рр.)

Мета курсу: вивчення курсу: усвідомлення студентською молоддю важливості історичного пізнання, засвоєння основних подій, явищ, процесів, що формують образ міського самоврядування Маріуполя в імперську добу.

Завдання курсу: формування у студентів сучасних наукових знань про становлення і розвиток місцевого самоврядування як форми управління суспільним

життям у містах, заснованої на принципах розвитку самоорганізації міського населення у імперську добу на прикладі Маріуполя; виробка навичок історіографічного аналізу наукової літератури та публіцистики про міське самоврядування; закріплення вмінь роботи з опублікованими та архівними історичними джерелами; забезпечення використання отриманих у ході вивчення спецкурсу знань в процесі викладання історичних дисциплін.

Змістові модулі:

1. Міське самоврядування Маріуполя як наукова проблема.
2. Практика Маріупольського громадського управління.

ВДЗП 11. Міжнародні конфлікти

Мета: сформувати у студентів розуміння сутності міжнародних конфліктів, їх політичного змісту, відповідні рівню сучасної науки, а також здатність професійного оцінювання конфліктів в сучасних світополітичних процесах.

Завдання: ознайомитись з політико-філософською і соціологічною традицією, сучасними міждисциплінарними підходами до вивчення феномену міжнародного конфлікту; оволодіти понятійно-категоріальним апаратом, що використовується в теорії та політичній практиці дослідження та врегулювання міжнародними конфліктами; опанувати необхідним інструментарієм для самостійного аналізу конкретних конфліктів сучасності; сформувати навички вивчення природи та механізмів сучасних міжнародних конфліктів на підставі опанування відповідних теоретичних концепцій і аналітичних моделей з області політології, права, психології, соціології, теорії міжнародних відносин, прикладної конфліктології.

Змістові модулі:

1. Сутність і специфіка міжнародного конфлікту.
2. Міжнародні конфлікти сучасності.

ВДЗП 12. Спеціальні історичні дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни нормативного курсу “Спеціальні історичні дисципліни” є: ознайомити студентів з великою групою цих наук, та набуття практичних навичок аналізу історичних джерел під час лекцій та семінарських (практичних) занять.

Основними завданнями вивчення нормативного курсу “Спеціальні історичні дисципліни” є: освоїти дисципліни, які визначені програмою, а саме: історичну хронологію, геральдику, сфрагістику, палеографію, неографію, археографію, метрологію, історичну ономастику, нумізматику і боністику, генеалогію, археографію.

Змістові модулі:

1. Спеціальні історичні дисципліни: хронологія, метрологія, нумізматика, ономастика.
2. Спеціальні історичні дисципліни: геральдика, сфрагістика.
3. Дипломатика та фалеристика як спеціальні історичні дисципліни.
4. Історична палеографія.
5. Неографія та археографія як спеціальні історичні дисципліни.

6. Генеалогія та архівознавство як спеціальні історичні дисципліни.
7. Організаційні засад функціонування архівної галузі в Україні.

ВДЗП 12. Національно-визвольна війна середини XVII – XIX ст.

Мета курсу: поглиблене вивчення проблем історії Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст. і становлення Гетьманщини на основі сучасних здобутків історіографії.

Завдання курсу: вивчити історіографію історії Національно-визвольної війни українського народу, періодизацію історії Національно-визвольної війни українського народу на основні події, особливості внутрішньої та зовнішньої політики козацької держави у 1648 – 1654 рр., умови та історичні оцінки міждержавних угод Війська Запорізького, роль гетьманів Б.Хмельницького та І.Виговського у процесі державотворення в Україні.

Змістові модулі:

1. Висвітлення питань Національно-визвольної війни і становлення козацької держави в українській історіографії XIX – початку XXI ст.
2. Дискусійні проблеми історії Національно-визвольної війни і становлення козацької держави в українській історіографії.

ВДЗП 13. Історична інформатика

Основна мета курсу «Історична інформатика» полягає у вивченні можливостей застосування інформаційних методів в історичних дослідженнях. В результаті вивчення курсу у студентів повинні бути сформовані уявлення:

Основними завданнями є: освоїти особливості процесу інформатизації історичних досліджень; основні етапи комп'ютеризованого історичного дослідження; різноманітні типи і моделі даних, можливостях представлення інформації історичних джерел в машиночитаному вигляді; особливості текстової інформації і кількісних методах її аналізу; можливості і основні напрямлення використання технології баз даних в історичних дослідженнях; навички щодо оброблення даних історичних джерел методами математичної статистики; освоїти особливості оброблення графічної інформації; комплекс спеціалізованого і стандартного програмного забезпечення, яке використовується в роботі історика.

Змістові модулі:

1. Теоретико-методологічні проблеми історичної інформатики.
2. Комп'ютерний статистичний аналіз

ВДЗП 13. Торгівельна діяльність грецьких купців України середини XVII – XIX ст.

Мета курсу: усвідомлення студентською молоддю важливості історичного пізнання, з'ясування напрямів, характеру та принципів торговельно-комерційної діяльності греків-купців у місцях їх компактного проживання в Україні, висвітлення основних аспектів економічного та суспільного розвитку грецьких торговельних осередків Ніжина, Одеси та Маріуполя, виявлення їх регіональних та історичних особливостей.

Завдання курсу: формування у студентів сучасних наукових знань про торгівельно-економічну активність греків на українських теренах; виробка навичок історіографічного аналізу наукової літератури та публіцистики про передумови та специфіку формування грецького купецтва на українських землях; вироблення вмінь роботи з опублікованими та архівними історичними джерелами. забезпечення використання отриманих у ході вивчення спецкурсу знань в процесі викладання історичних дисциплін.

Змістові модулі:

1. Торговельно-комерційна діяльність греків-купців в Україні (середина XVII-XIX ст.) як наукова проблема.
2. Торговельна діяльність греків на українських землях (середина XVII-XIX ст.).
3. Торговельної активності грецьких купців Північного Приазов'я.

ВДЗП 14. Місіонерська діяльність ордену єзуїтів

Мета курсу: курсу полягає у вивченні місіонерської діяльності ордену єзуїтів, засвоєнні знань про виникнення, розвиток, занепад та реорганізацію Товариства Ісуса.

Завдання курсу: оволодіння міцними фактичними знаннями, засвоєння основних процесів, що відбувалися в ордені, термінологічної та хронологічної бази, а також здобуття вмінь для розвитку історичного мислення.

Змістові модулі:

1. Місіонерська діяльність Товариства Ісуса у світі
2. Місіонерська діяльність ордену єзуїтів у східнослов'янському регіоні

ВДЗП 14. Повсякдення греків Північного Приазов'я в джерелах

Мета курсу: здобуття студентами базових знань з повсякденного життя греків Приазов'я кінця XVIII – початку XX ст. на основі аналізу джерел.

Завдання курсу: формування цілісного уявлення про науково-дослідницький процес; проаналізувати напрямки наукової розробки теми щодо вивчення комплексу джерел з повсякденного життя греків Північного Приазов'я; класифікувати джерела з повсякденного життя грецького населення Північного Приазов'я; проаналізувати актові джерела, класифікувати їх за видовою ознакою, зробити формулярний аналіз та охарактеризувати їх інформативний потенціал для дослідження повсякденного життя грецького населення Північного Приазов'я; визначити інформативні можливості ділових джерел для дослідження повсякденного життя грецького населення Північного Приазов'я; на основі джерелознавчого аналізу статистичних матеріалів розкрити зміст та проаналізувати інформативний потенціал цього виду джерел; дослідити специфіку матеріалів періодичної преси, з'ясувати ступінь їхньої достовірності, репрезентативності та гносеологічну цінність для дослідження повсякденного життя грецького населення Північного Приазов'я; проаналізувати комплекс джерел особового походження, охарактеризувати їх значення та цінність для дослідження повсякденного життя грецького населення Північного Приазов'я; класифікувати усні джерела, дослідити їх гносеологічну цінність та виявити інформативний потенціал; визначити ступінь репрезентативності актуалізованої джерельної бази в цілому.

Змістові модулі:

1. Теоретико-методологічні засади дослідження повсякденного життя. Актові та діловодні матеріали як інформативні джерела з повсякденності грецького населення Приазов'я.
2. Статистичні матеріали та періодична преса в системі джерел до повсякденності греків Приазов'я. Повсякденне життя грецького населення в матеріалах особового походження та усних джерелах.

ВДЗП 15. Екскурсійна робота

Мета курсу: ознайомити студентів з основами екскурсійної теорії, яка визначає сутність екскурсій, формулює закономірності і особливості екскурсій, а також ознайомлює з екскурсійною методикою, яка є сукупністю чітких правил і вимог, що висуваються до екскурсій як сума методичних прийомів підготовки та проведення екскурсій.

Завданнями курсу “Екскурсійна робота”, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є розкриття питань екскурсійної справи (теорії, методики та практики); визначення функцій, ознак та аспектів екскурсій, сутності і особливостей двох важливих елементів екскурсійного методу – показу та розповіді; визначення особливостей проведення різних видів екскурсій; розкриття диференційованого підходу до екскурсійного обслуговування.

Змістові модулі:

1. Екскурсознавство як наукова і навчально-практична дисципліна.
2. Методика та практика екскурсійної роботи.

ВДЗП 15. М. Хрущов в політичному житті України

Мета курсу: вивчення впливу перетворень періоду «відлиги», ініційованих М. Хрущовим, на громадсько-політичний і соціально-економічний розвиток України.

Завдання курсу: розглянути процес формування особистості М. Хрущова; ознайомити студентів з науковою літературою, що висвітлює біографію М. Хрущова; вивчити сучасні оцінки в західній, російській та українській історіографії на зміни в політичному та економічному житті УРСР за часів «відлиги».

Змістові модулі:

1. М. Хрущов на чолі партійної організації України.
2. Громадсько-політичні та соціально-економічні перетворення в Україні в 1953 – 1964 рр.

ВДЗП 16. Історична біографістика

Мета вивчення: на основі найновіших здобутків історіографії сформувати у майбутніх фахівців-істориків знання про методологію біографічних досліджень, допомогти студентам через конкретні приклади побачити тотожність та розбіжності поглядів на історичну особу в історичній та будь-якій суміжній науці, краще зрозуміти вчинки тієї чи іншої історичної особи, її погляди, їх зв'язок з соціокультурною атмосферою певної доби.

Завдання: формування у студентів знань про основні етапи розвитку історичної біографістики; сучасні тенденції біографічних досліджень; міждисциплінарні зв'язки історичної біографістики; методика організації вивчення історичної особи на уроці історії в школі; види джерел, які використовує історична біографістика, методи роботи з ними.; місце біографічних досліджень у вітчизняній та зарубіжній історіографії; вплив герменевтики та психоаналізу на біографічні дослідження; методика ідентифікації історичної особи; роль допоміжних дисципліни у вивченні історичної особи.

Змістові модулі:

1. Історична біографістика, основні етапи розвитку.
2. Методики вивчення історичної особи.

ВДЗП 16. Основи етнодемографії

Метою курсу є вивчення закономірностей і особливостей відтворення етносів методами демографії.

Завдання: ознайомлення студентів з елементами загальної демографії, зокрема з методами демографічного дослідження, демографічними показниками, головними характеристиками відтворення населення, головними етапами вивчення демографічної проблематики, джерельною базою етнодемографії; освоєння теоретичних знань щодо різних підходів у визначенні етнічного складу населення, етнічних аспектів демографічних подій та головних рис етнодемографічних процесів в різних країнах світу.

Змістові модулі:

1. Вступ до етнодемографії.
2. Етнодемографічні процеси і структури.

ВДЗП 17. Історія країн Латинської Америки

Мета курсу: полягає у вивченні політичної та соціально-економічної історії країн Латинської Америки початку ХХ – початку ХХІ ст., історії розвитку національних держав в регіоні, засвоєнні знань про створення специфічних форм політичних відносин, станової структури, державної організації, ідеологічного і політичного життя.

Завдання курсу: оволодіння твердими фактичними знаннями, засвоєння основних процесів, що відбувалися в регіоні, висвітлення проблем розвитку країн регіону, виявлення закономірностей в їх політичному генезисі, вивчення термінологічної та хронологічної бази.

Змістові модулі:

1. Особливості розвитку країн Латинської Америки у новітній час. Бразилія у новітній час
2. Країни Південної Америки у новітній час
3. Країни Центральної Америки у новітній час

ВДЗП 17. Сучасні археологічні дослідження в Україні

Мета курсу: забезпечення закріплення студентами базової системи археологічних термінів і понять та їх зв'язок з іншими навчальними дисциплінами; формування у слухачів концепції приазовської регіональної археології як інтегральної частини національної археології та праісторії України.

Завдання курсу: дослідити археологію Північного Приазов'я як систему знань про найдавніше минуле на основі археологічних джерел; формувати у студентів систему теоретичних знань про: сутність археологічної науки, виникнення й етапи розвитку археологічної науки в Північному Приазов'ї, археологічні дослідження як основу здобуття історичної інформації через артефакти, зв'язок археології з іншими історичними дисциплінами; навчити працювати з археологічними джерелами та науковою літературою, термінологічно-понятійним апаратом, формувати вміння характеризувати загальні та регіональні археологічні процеси.

Змістові модулі:

1. Палеоліт, мезоліт і неоліт Північного Приазов'я.
2. Мідний та бронзовий віки Північного Приазов'я.
3. Ранній залізний вік, середньовічні степові археологічні культури та дослідження пам'яток українського козацтва XVI-XVII століть Північного Приазов'я.